

**14. Daire 2011/14463 E. , 2011/3588 K.
"İçtihat Metni"**

T.C.
D A N I Ş T A Y
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/14463
Karar No : 2011/3588

Temyiz İsteminde Bulunan : Kültür ve Turizm Bakanlığı - ANKARA
Karşı Taraf : 1- ... Turizm Tic. A.Ş.
2- ... Gayrimenkul Yat. Tur. ve İnş. Tic. Ltd. Şti.
Vekili : Av. ...

İstem Özet : ... İdare Mahkemesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararın, usul ve yasaya uygun olmadığı ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.
Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi : ...

Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü ile Mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : ...

Düşüncesi : ... İli, ... İlçesi, ... Antik kenti III. Derece arkeolojik sit sınırları içinde bulunan otele yapıldığı ileri sürülen ilavelerin kaldırılmasına ilişkin ... Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararının yetki yönünden iptaline ilişkin ... Mahkemesinin ... günlü, E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

2863 Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 9. maddesinde "Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşaat ve fizikî müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılmaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşaat ve fizikî müdahale sayılır", yetki ve yöntemleri belirleyen 10. maddesinde "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak, Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir". 61.maddesinde "Kamu kurum ve kuruluşları ve belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler, Koruma Yüksek Kurulu ve koruma bölge kurullarının kararlarına uymak zorundadır" hükümleri yer almakta olup aynı Kanunun 57. maddesinde "Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarına ilişkin uygulamaya yönelik kararlar almak" koruma kurullarının görevleri arasında sayılmıştır.

Olayda, koruma kurulunca sit bölgesindeki aykırılıkların Müze Müdürlüğü denetiminde kaldırılmasına karar verildiği, bu kararın uygulanması için üst yazı ile ... belediyesine gönderildiği, koruma kurulunun uygulamaya yönelik karar almaya yetkisinin bulunduğu, dolayısıyla işlemde yetki yönünden sakatlık bulunmadığı görüldüğünden, idare mahkemesi kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, temyize konu idare mahkemesi kararının bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Ondördüncü Dairesince Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra dosyanın tekemmül ettiği görüldüğünden yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeyerek işin esası hakkında gereği görüldü:

Dava, ... İli, ... İlçesi, ... ada, .. parsel sayılı ... Antik Kenti III. Derece arkeolojik sit sınırları içinde bulunan yapıda, izinsiz ilaveler yapıldığından bahisle söz konusu ilavelerin ilgili müze müdürlüğü denetiminde kaldırılmasına, izinsiz uygulamaları yapanlar ve yaptıranlar hakkında yasal soruşturma

açtırılmasına ilişkin 20.5.2010 günlü, 2893 sayılı ... Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararının iptali istemiyle açılmış, İdare Mahkemesince; 2863 sayılı Kanun'un 16. maddesinin yaptığı atıf doğrultusunda, davaya konu imalatlar hakkında yıkım kararı verilmesi yetkisinin ... Belediye Encümeni' ne ait olduğu, ... Belediye Encümeni'nin yetkisindeki konu hakkında ... Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından tesis edilen dava konusu işlemde yetki unsuru yönünden hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptaline karar verilmiş, bu karar davalı idare tarafından temyiz edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 9. maddesinde " Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşaî ve fizikî müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılmaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşaî ve fizikî müdahale sayılır.", 10. maddesinde; "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak, Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir.", 61. maddesinde; "Kamu kurum ve kuruluşları ve belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler, koruma yüksek kurulu ve koruma bölge kurullarının kararlarına uymak zorundadır." hükümleri yer almakta olup, aynı Kanunun 57. maddesinde; " Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarına ilişkin uygulamaya yönelik kararlar almak." koruma kurullarının görevleri arasında sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; ... İli, ... İlçesi, ... ada ... parsel sayılı ... Antik Kenti III. Derece arkeolojik sit sınırları içinde bulunan yapıda; 09.03.2010 tarihinde, müze müdürlüğü uzmanlarınca yapılan denetimde; ruhsat ve eklerine aykırı izinsiz ilaveler yapıldığının tespit edildiği, 13.05.2010 tarihinde ... Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca; ... Belediyesinde görevli zabıta ve teknik personel eşliğinde mahallinde yapılan incelemelerin sonucunda hazırlanan raporda da; izinsiz ilavelerin yapıldığına yer verildiği, ... Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun dava konusu 20.05.2010 günlü, 2893 sayılı işlemi ile izinsiz imalatların müze müdürlüğü denetiminde kaldırılmasına ve uygulamayı yapanlar ve yaptırımlar hakkında yasal soruşturma açılmasına karar verildiği, 25.05.2010 tarihinde de, davaya konu işlemin gereğinin yapılması için üst yazı ile ... Belediye Başkanlığı'na gönderildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca koruma bölge kurulları tarafından, koruma alanlarına ilişkin olarak, uygulamaya yönelik karar alınabileceği, alınan kararlar, kamu kurum ve kuruluşları ve belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler bakımından bağlayıcı olduğundan, korunması gerekli kültür ve tabiat varlıkları hakkında, koruma bölge kurullarınca verilen kararların gereğinin ilgili idarelerce yerine getirilmesi gerekmektedir.

Bu durumda; davaya konu işlemde, ... Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca III. Derece arkeolojik sit bölgesinde bulunan yapıdaki aykırılıkların müze müdürlüğü denetiminde kaldırılmasına karar verildiği, bu kararın uygulanması için üst yazı ile ... Belediyesine gönderildiği, Koruma Bölge Kurulunun, sorumluluğunda bulunan bölgeye ilişkin olarak uygulamaya yönelik karar almaya yetkisinin bulunduğu, dolayısıyla dava konusu işlemde yetki yönünden hukuka aykırılık bulunmadığından, uyuşmazlığın esasının incelenmesi suretiyle karar verilmesi gerekirken yetki unsuru yönünden işlemin iptali yolundaki temyize konu İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, ... İdare Mahkemesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararın BOZULMASINA, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, kararın tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 28.11.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.